ชื่อเรื่อง: รูปแบบการนิเทศด้วยกระบวนการชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ ร่วมกับการสะท้อนคิดตามหลัก 3S สำหรับครูผู้สอนรายวิชาวิทยาการคำนวณ โรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาพระนครศรีอยุธยา

ผู้วิจัย: ดร.สุภาภรณ์ สิ้นภัย

ปีที่วิจัย: 2564 – 2567

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) พัฒนารูปแบบการนิเทศด้วยกระบวนการชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ ร่วมกับการสะท้อนคิดตามหลัก 3S 2) ศึกษาผลการใช้รูปแบบการนิเทศที่พัฒนาขึ้น ในด้านความสามารถในการจัดการเรียนรู้เชิงรุกของครู และผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้เรียน และ 3) ประเมินความพึงพอใจของครูที่มีต่อรูปแบบการนิเทศ กลุ่มเป้าหมายคือ ครูผู้สอนรายวิชาวิทยาการคำนวณ ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาพระนครศรีอยุธยา ทั้ง 29 โรงเรียน จำนวน 72 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยประกอบด้วย รูปแบบการนิเทศและคู่มือการใช้, แบบประเมินการจัดการเรียนรู้เชิงรุก, แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน และแบบประเมินความพึงพอใจ วิเคราะห์ข้อมูลด้วยค่าสถิติร้อยละ ค่าเฉลี่ย (μ) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.)

ผลการวิจัยพบว่า รูปแบบการนิเทศที่พัฒนาขึ้น: ประกอบด้วย 5 ขั้นตอนสำคัญ ได้แก่ (1) การศึกษาบริบทและแบ่งปันวิสัยทัศน์ร่วมกัน (2) การวางแผนและกำหนดเป้าหมาย (3) การขับเคลื่อนการนิเทศและชี้แนะ (4) การสังเกตชั้นเรียนและประเมินผล และ (5) การสะท้อนผลการนิเทศด้วยหลัก 3S (S1: Stimulus - การใช้สิ่งเร้ากระตุ้น, S2: Self-reflection - การสะท้อนคิดตนเอง และ S3: Solution - การแสวงหาทางออกพัฒนา) ผลการประเมินโดยผู้เชี่ยวชาญพบว่ารูปแบบมีความเหมาะสมและเป็นไปได้ในระดับมากที่สุด

ผลการใช้รูปแบบการนิเทศ ด้านครูผู้สอน: ครูมีความสามารถในการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) หลังเข้ารับการนิเทศสูงกว่าก่อนการนิเทศอย่างมีนัยสำคัญ โดยภาพรวมอยู่ในระดับดีมาก กระบวนการสะท้อนคิดช่วยให้ครูวิเคราะห์ปัญหาและปรับปรุงการสอนได้อย่างเป็นระบบ ด้านผู้เรียน: นักเรียนที่เรียนกับครูกลุ่มเป้าหมายมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาวิทยาการคำนวณสูงขึ้น เป็นไปตามเกณฑ์ที่กำหนด และมีทักษะการปฏิบัติที่สอดคล้องกับมาตรฐานการเรียนรู้และตัวชี้วัด โดยมีค่าเฉลี่ยเพิ่มขึ้นร้อยละ 25.13 ด้านความพึงพอใจ: ครูผู้สอนมีความพึงพอใจต่อรูปแบบการนิเทศโดยรวมอยู่ในระดับดีมาก ประเด็นที่ได้รับคะแนนสูงสุดคือ ผู้นิเทศมีความรู้ความเข้าใจในเนื้อหาที่นิเทศ เข้าใจในเรื่องที่นิเทศ (K) มีค่าเฉลี่ยสูงสุด (μ = 4.43, S.D. = 0.66) และการนิเทศมีประโยชน์ต่อการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนอย่างเป็นรูปธรรม

คำสำคัญ: การนิเทศการศึกษา, ชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC), การสะท้อนคิด 3S, วิทยาการคำนวณ การจัดการเรียนรู้เชิงรุก